

фармацевтичних виробників – у 2012 р. розглядався проєкт «Фармацевтичної фірми «Дарниця» у розмірі 44,4 млн євро (спрямованість проєкту – модернізація виробництва та розширення потужності).

Список використаних джерел:

1. Дмитренко О. ЄБРР надасть «Фармаку» кредит €22 млн на придбання польської фармкомпанії Symphar. URL: <https://ukranews.com/ua/news/998496-yebr-r-nadast-farmaku-kredyt-22-mln-na-prydbannya-polskoyi-farmkompaniyi-symphar>.

2. «Доступні кредити 5-7-9%»: з початку 2025 року середньомісячні обсяги кредитування бізнесу у зонах високого воєнного ризику зросли вдвічі. *Міністерство економіки, довкілля та сільського господарства України*. URL: <https://me.gov.ua/News/Detail/e3cbcd43-4d90-472e-a21e-854fa5207fa9?lang=uk-UA&title=DostupniKrediti>.

3. Комерційні банки України у 2024 р. активізують свої кредитні програми – думка. URL: <https://interfax.com.ua/news/economic/957005.html>.

Заяць О. Р.,

здобувач вищої освіти обліково-фінансового факультету

Науковий керівник – **Мікуляк К.А.**, асистент кафедри фінансів, банківської справи та страхування,

Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв

РОЛЬ ФІНАНСОВОГО АНАЛІЗУ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СТІЙКОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

Фінансовий аналіз є важливим інструментом управління підприємством, адже дозволяє оцінити його фінансовий стан, виявити слабкі місця та знайти можливості для підвищення ефективності діяльності. Завдяки цьому керівництво може приймати виважені рішення та забезпечувати стабільний розвиток підприємства. В умовах динамічної ринкової економіки вирішальним фактором є здатність підприємства своєчасно аналізувати свій стан та приймати обґрунтовані управлінські рішення.

Фінансовий аналіз діяльності підприємства – аналіз фінансових показників підприємства для оцінки фінансових результатів підприємства. Аналіз проводиться за даними бухгалтерської (фінансової) звітності підприємства та за допомогою методів фінансового аналізу [1]. Щоб провести фінансовий аналіз підприємства необхідно проаналізувати три ключові показники: ліквідність, фінансову стійкість та рентабельність.

Ліквідність – це здатність підприємства оперативно перетворити активи на грошові одиниці для виконання фінансових зобов'язань [2]. Завдяки високим показникам підприємство має можливість швидко та легко покрити

короткострокові кредити. Щоб оцінити ліквідності використовують такі коефіцієнти:

1) Коефіцієнт абсолютної ліквідності – характеризує ту частину короткострокових зобов'язань, яке підприємство може негайно погасити за рахунок власних коштів. Щоб знайти показник необхідно розраховувати відношення наявних грошових коштів до поточних зобов'язань.

2) Коефіцієнт поточної ліквідності (коефіцієнт покриття) визначає здатність підприємства погашати короткострокову заборгованість перед контрагентами. Визначається шляхом ділення оборотних активів на поточні зобов'язання. Норма показника 2-2,5.

3) Коефіцієнт швидкої ліквідності – індикатор короткострокової ліквідності підприємства, який вимірює здатність підприємства вчасно погасити свої короткострокові зобов'язання з допомогою високоліквідних активів. Нормативне значення 1-1,5.

Фінансова стійкість підприємства – здатність системи зберігати свої позитивні якості в динамічному середовищі, повертатися до початкового стану при появі порушення функціонування та подолання негативних явищ. Тобто фінансова стійкість – це здатність своєчасно розраховуватися з суб'єктами. Оцінка фінансової стійкості здійснюється за допомогою таких коефіцієнтів:

1) Коефіцієнт автономії демонструє частку власного капіталу підприємства у загальних джерелах доходів. Розраховується як співвідношення власного капіталу та валюти балансу. Рекомендований врівень – від 0,5 і вище.

2) Коефіцієнт фінансової залежності. Цей показник є оберненим до коефіцієнта автономії та показує частину залучених коштів в структурі капіталу. Високе значення показника означає високий ступінь залежності від позикових коштів.

3) Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними коштами є індикатором здатності підприємства фінансувати оборотний капітал за рахунок власних оборотних коштів. Мінімальне значення 0,1. Якщо значення більше, то це демонструє фінансову стійкість підприємства і його здатність проводити активну діяльність навіть в умовах відсутності доступу до позикових коштів і зовнішніх джерел фінансування [3].

Рентабельність – це показник, що відображає загальну ефективність роботи підприємства та прийняття рішень, які стосуються операційної, інвестиційної та фінансової діяльності. Цей показник комплексно відображає стан використання ресурсів підприємства.

Рентабельність продажів – головний індикатор цінової політики підприємства та контролю над витратами. Обчислюється як співвідношення чистого прибутку та чистого доходу від реалізації. Позитивна динаміка цього показника вказує на підвищення конкурентоспроможності продукції.

Рентабельність активів є узагальнюючим показником, який відображає співвідношення чистого прибутку та середньорічної вартості активів, тобто

скільки прибутку отримає підприємство за кожну одиницю активу. Чим вищий показник, тим більш ефективним є весь процес управління, адже показник рентабельності активів формується під впливом всієї діяльності компанії.

Рентабельність власного капіталу є пріоритетним показником для власників (акціонерів, учасників), адже дозволяє визначити зростання їх добробуту за аналізований період. Розраховується як відношення чистого прибутку до середньої вартості власного капіталу за цей же період [4].

Отже, фінансовий аналіз діяльності підприємства є необхідним інструментом управління, що забезпечує оцінку фінансового стану та створює фундамент для прийняття стратегічно-важливих рішень. Комплексний аналіз розглянутих показників дозволяє отримати уявлення про стан підприємства, визначити проблеми та резерви для підвищення ефективності діяльності. Систематичний фінансовий аналіз є ключовою передумовою досягнення цілей підприємства та забезпечення стабільного фінансового стану.

Список використаних джерел:

1. Фінансовий аналіз діяльності підприємства. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/term/en/32101:31691>.
2. Головне про ліквідність компанії. URL: <https://online.novaposhta.education/blog/golovne-pro-likvidnist-kompanii>.
3. Левкович О. В., Калашнікова Ю. М. Фінансова стійкість як передумова інноваційного розвитку підприємства. *Ефективна економіка*. 2021. № 4. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8776>.
4. Кобилецький В. Р. Рентабельність. Сутність та показники. URL: <https://analizua.com/metodyka-rozrakhunku-2/229-rentabelnist>.